HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

שדומה לפז. מלהיב כמרגלית: **שנטווה לחוט.** מפני שהוא רך: **כל החנויות נסגרות.** שאין מכר לזהב אחר מפני זה: **פנים נמי הכי.** דעל שם שדומה לדם הפרים נקרא זהב פרוים בדברי הימים (ב ג): **והנה כבר נאמר.** בשל כל ימות השנה ושחקת ממנה הדק: **אלא דרך ימין.** שהוא למזרח שהרי הכבש בדרום לכך עולה במזרחו של כבש שסמוך ליפנות לימין: **משום כבודו** (א). להראות חשיבותו שהוא כהן בית ומקיף לצורך ושלא לצורך: **שמוסיפין לבו ביום.** ליטול ממנה גחלים לקטורת של לפני ולפנים אבל קטורת של מזבח הפנימי הרי הוא כקטורת של כל השנה: **של קיום האש.** שאש אין אש של מערכה גדולה מתגבר מוסיפין עליו מזה: **שלא נתעכלו.** שלא ניתנו על מערכה או ניתנו ולא הספיקו להתעכל: **להלקח האליחא.** להלית בהן אור מערכה גדולה: **אליחא.** קיסמים דקים: **ורבי יוסי הלקח אליחא מגא ליה.** שתהא ברשתו של מזבח ולא ילית על הרצפה ויעלו כשהן דולקין על המזבח: **וכלי שרת.** בלבוש בגדי כהונה: **וכי תעלה על דעתך.** מאחר שאתה למד מן האש על המזבח תוקד בו שיהא ברשתו של מזבח כלום הוא לרבינו למקרא זה להטעיה כהן וכי תעלה על לב שזר קרב לבגדי מזבח והלא נאמר (במדבר יח) אך אל כלי הקדש ואל המזבח לא יקרבו: **אלא לימד על הלקח האליחא שלא תהא אלא על רשת המזבח.** ואידך קרא לקיום האש אתא כרבי יוסי וכהוגה דכתיב בהאי קרא לגופיה איצטריך לה שנתינת אש לריכה כהן ולא יטלנה זר ויזכרנה למזבח: **ורבי יהודה.** אמר לך: **לי מהשם.** מהאש על המזבח כו' אע"ג דשמעינן מינה שהלקח ברשת המזבח לא שמעינן דפסולה בזר הוה אמינא קאי זר אארעא ועביד במפוחא: **מגא ליה.** דבעי מערכה: **נפקא ליה מואש.** וא"ו דריש: אשר

שדומה לפז [ט] זהב שחוט שנטווה כחוט [י] זהב סגור בשעה שנפתח כל החנויות נסגרות [יא] זהב פרוים שדומה לדם הפרים רב אשי אמר חמשה הן וכל חד וחד אית ביה זהב וזהב טוב תניא נמי הכי בכל יום היה זהבה ירוק והיום אדום והיינו זהב פרוים שדומה לדם הפרים: בכל יום מקריב פרס שחרית וכו' בכל יום היתה דקה והיום דקה מן הדקה: תנו רבנן [1]דקה מה ת"ל והלא כבר נאמר [2]ושחקת ממנה הדק אלא להביא דקה מן הדקה: בכל יום כהנים עולין במזרחו של כבש: דאמר מר [ב] [א]כל פינות שאתה פונה לא יהו אלא דרך ימין למזרח: והיום [ג] [ג](עולין) באמצע [ד](ויורדין) באמצע: מאי טעמא [3]משום כבודו דכהן גדול: בכל יום כהן [גדול] מקדש ידיו ורגליו מן הכיור וכו': מאי טעמא [3]משום כבודו של כהן גדול: בכל יום היו שם ארבע מערכות: תנו רבנן [ה]בכל יום היו שתים מערכות והיום שלש אחת מערכה גדולה ואחת מערכה שניה של קטורת ואחת שמוסיפין בו ביום דברי רבי יהודה רבי יוסי אומר [ו]בכל יום שלש והיום ארבע אחת של מערכה גדולה ואחת מערכה שניה של קטורת ואחת של קיום האש ואחת שמוסיפין בו ביום רבי [ז](מאיר) אומר בכל יום ארבע והיום חמש אחת של מערכה גדולה ואחת של מערכה שניה של קטורת [ח]ואחת של קיום האש ואחת לאיברים ופדרים שלא נתעכלו מבערב ואחת שמוסיפין בו ביום דכולי עלמא מיהת תרתי אית להו מנלן [ט]אמר קרא [3]היא [י]העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה זו מערכה גדולה ואש המזבח תוקד בו זו מערכה שניה של קטורת ורבי יוסי קיום האש מנא ליה נפקא ליה מוהאש על המזבח תוקד בו ור' יהודה ההוא להצתת אליתא הוא דאתא דתניא היה רבי יהודה אומר [יא]מניין להצתת אליתא שלא תהא אלא בראשו של מזבח תלמוד לומר [4]והאש על המזבח תוקד בו אמר רבי יוסי מניין שעושה מערכה לקיום האש תלמוד לומר והאש על המזבח תוקד בו ורבי יוסי הצתת אליתא מנא ליה נפקא ליה מהיכא דנפקא ליה לרבי שמעון דתניא [5]ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח [יב]לימד על הצתת אליתא שלא תהא אלא בכהן כשר ובכלי שרת דברי ר' יהודה אמר לו רבי שמעון וכי תעלה על דעתך [יג]שזר קרב לגבי מזבח אלא לימד על הצתת אליתא שלא תהא אלא בראשו של מזבח ורבי יהודה אי מהתם הוה אמינא קאי אארעא ועביד במפוחא קמ"ל ורבי מאיר איברים ופדרים שלא נתעכלו מבערב מנא ליה נפקא ליה מואש ורבנן [יד]וא"ו לא דרשי ורבנן איברים ופדרים שלא נתעכלו מבערב מאי עביד להו [טו]מהדר להו למערכה גדולה דתניא מניין לאיברים ופדרים שלא נתעכלו מבערב שסודרן

[ד"ף כט.] תנן בירורו משם עני מאתה וכו' ומוקי לההיא מתניתין כר' יוסי בפרק קדשי קדשים במסכת זבחים (דף נח.) והיכי מתוקמא כרבי יוסי והא קתני סיפא והליחו שתי מערכות ילדו ובאו לנשמת הגזית ולרבי יוסי הא קאמר בכל יום היו שם שלש ולוחק הוא לומר סבר ליה כוותיה בחדא ופליג עליה בחדא וי"ל דאמרי הואי חדא לקיום האש ולא קא חשיב אלא הכי תרתי דדמיין להדדי ומליתין אותן ביחד ומחד קרא מפיק להו והקשה רבי אלחנן במזבח הנחשת שלא היה מקום מערכה אלא אמה כדאמר בפרק קדשי קדשים (דף סב.): ואמרינן נמי התם גזירין שעשה משה מרכן ורחבן אמה מ"כ כל הני מערכות היכא הוו קיימי ולריך לומר באמה של הילוך רגלי הכהנים והיו מסבבין המערכה גדולה עד הני מערכות: **ורבי תעלה על דעתך שזר קרב אצל המזבח.** הקשה רש"י לדידיה נמי תקשי דמוקי קרא להצתת אליתא הכהן למה לי וכי תעלה על דעתך שזר קרב כו' ותירץ לאיצטריך משום דדרשינן לעיל בסוף פרק קמא (דף כא.): ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח אע"פ שהאש יולדת מן השמים מצוה להביא מן הדיוט וסל"א שיהא כשר בזר ואפשר דקאי אארעא וחריך אש של הדיוט למעלה וקשיא לן מ"כ מגא ליה דאתא קרא להצתת אליתא דילמא כוליה קרא לנתינת אש דהדיוט וי"ל דא"כ לכתוב קרא ונתנו בני אהרן הכהן אש וערכו עצים על האש ואגא ידענא דנתינת האש על המזבח הוה מדכתיב וערכו עצים על האש דמערכה בראש המזבח היא על המזבח למה לי אלא למידרש אש על המזבח להצתת אליתא שמבעירין אותה על המזבח ותימה לי והא ר"ש לית ליה סברא דאפשר דקאי אארעא ועביד במפוחא מ"כ לא הוה לריך הכהן לנתינת אש דהדיוט דליכא למימר כמו שפרש"י דאפשר דקאי אארעא וחריך הא ר"ש לית ליה האי סברא וי"ל דבאש דהדיוט שפיר אית ליה דאפשר דקאי אארעא וחריך לה כיון דאש דהדיוט היא אבל הצתת אליתא שהבערתה על המזבח לאו אורח ארעא למיעבד במפוחא בראש וקשה לי לר' יהודה והאש על המזבח תוקד בו להצתת אליתא שהבערתה על המזבח למה לי תיפוק ליה מונתנו בני אהרן אש על המזבח דהא רבי יהודה גמר מהתם לצתת אליתא שתהא בכהן כשר וכלי שרת וי"ל אי לא כתב והאש על המזבח תוקד בו לא הוה דרשינן מונתנו אלא נתינת האש דהדיוט המזבח ושתהא בכהן כשר וכלי שרת אבל הצתת אליתא לא דרשינן אבל הצתת אליתא שתהא בכהן כשר וכלי שרת דמסתמא בני אהרן דנפקא לן מייתי כהן כשר וכלי שרת קאי אכל מצות שעל המזבח: סודרן

רבי יוסי אומר בכל יום ג' והיום ד'. תימה בפרק שני דתמיד (דף כט.) תנן בירורו משם עני מאתה וכו' ומוקי לההיא מתניתין כר' יוסי בפרק קדשי קדשים במסכת זבחים (דף נח.) והיכי מתוקמא כרבי יוסי והא קתני סיפא והליחו שתי מערכות ילדו ובאו לנשמת הגזית ולרבי יוסי הא קאמר בכל יום היו שם שלש ולוחק הוא לומר סבר ליה כוותיה בחדא ופליג עליה בחדא וי"ל דאמרי הואי חדא לקיום האש ולא קא חשיב אלא הכי תרתי דדמיין להדדי ומליתין אותן ביחד ומחד קרא מפיק להו והקשה רבי אלחנן במזבח הנחשת שלא היה מקום מערכה אלא אמה כדאמר בפרק קדשי קדשים (דף סב.): ואמרינן נמי התם גזירין שעשה משה מרכן ורחבן אמה מ"כ כל הני מערכות היכא הוו קיימי ולריך לומר באמה של הילוך רגלי הכהנים והיו מסבבין המערכה גדולה עד הני מערכות: **ורבי תעלה על דעתך שזר קרב אצל המזבח.** הקשה רש"י לדידיה נמי תקשי דמוקי קרא להצתת אליתא הכהן למה לי וכי תעלה על דעתך שזר קרב כו' ותירץ לאיצטריך משום דדרשינן לעיל בסוף פרק קמא (דף כא.): ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח אע"פ שהאש יולדת מן השמים מצוה להביא מן הדיוט וסל"א שיהא כשר בזר ואפשר דקאי אארעא וחריך אש של הדיוט למעלה וקשיא לן מ"כ מגא ליה דאתא קרא להצתת אליתא דילמא כוליה קרא לנתינת אש דהדיוט וי"ל דא"כ לכתוב קרא ונתנו בני אהרן הכהן אש וערכו עצים על האש ואגא ידענא דנתינת האש על המזבח הוה מדכתיב וערכו עצים על האש דמערכה בראש המזבח היא על המזבח למה לי אלא למידרש אש על המזבח להצתת אליתא שמבעירין אותה על המזבח ותימה לי והא ר"ש לית ליה סברא דאפשר דקאי אארעא ועביד במפוחא מ"כ לא הוה לריך הכהן לנתינת אש דהדיוט דליכא למימר כמו שפרש"י דאפשר דקאי אארעא וחריך הא ר"ש לית ליה האי סברא וי"ל דבאש דהדיוט שפיר אית ליה דאפשר דקאי אארעא וחריך לה כיון דאש דהדיוט היא אבל הצתת אליתא שהבערתה על המזבח לאו אורח ארעא למיעבד במפוחא בראש וקשה לי לר' יהודה והאש על המזבח תוקד בו להצתת אליתא שהבערתה על המזבח למה לי תיפוק ליה מונתנו בני אהרן אש על המזבח דהא רבי יהודה גמר מהתם לצתת אליתא שתהא בכהן כשר וכלי שרת וי"ל אי לא כתב והאש על המזבח תוקד בו לא הוה דרשינן מונתנו אלא נתינת האש דהדיוט המזבח ושתהא בכהן כשר וכלי שרת אבל הצתת אליתא לא דרשינן אבל הצתת אליתא שתהא בכהן כשר וכלי שרת דמסתמא בני אהרן דנפקא לן מייתי כהן כשר וכלי שרת קאי אכל מצות שעל המזבח: סודרן

תוקד בו לא תכבה. פי' קאי אארעא ועביד במפוחא. כגון שעומד אדם בקרקע העזרה ומנפח במפוח ארוך של נחושת וכיוצא בו במערכה שעל גבי המזבח ומשלהבה. ור' מאיר דאית ליה מערכה רביעית לאברים ופדרים שלא נתאכלו מבערב, דרשא ו' דואש מדהוה ליה למכתב אש וכתיב ר'. ורבנן ו' לא דרשי אלא אברין ופדרין שלא נתאכלו מבערב

הדין למתחה שניה של כל יום, אלא מילתא דפסיקא ליה [נקט] ואע"ג [דאמרינן] בפרק בתרא דחגיגה דמדרבנן מלרף אע"פ שאינו צריך לכלי, איכא למימר דהתם מיירי למאן דאמר לירוף דאורייתא, אבל למאן דאמר דרבנן יכול להיות דאין מועיל אלא מה שלריך לכלי. וקושיא דרבינו [נסים] איזה קושיא דאין כאן הפסד קדש כיון שאין הסקדש לריך להם, וכדי שתהא השניה מלאה יפה תקנו לחתות בגדולה ולערות בקטנה. **מבבדן לאמה.** וא"ש והא קא עבר משום לא תכבה ואמרינן בסוף פירקין [מו, כ] דמורידי גחלת מעל גבי המזבח וכיבה חייב. י"ל דלרבא אתי שפיר דפטר לקחן דהיכא דתקריב למזבחיה, ואפילו לגבי דמחייב פטר הכא כיון דתקריב לשפכו ולפזרו על הרלפה. אי נמי הספיקה אינה כיבוי ולאחר שכבו שמא היה מפזרן לאמה. [מיהו] הא ליכא למימר דא"כ [הא] דקתני בתמיד [לג, ב] וכפ"ק [לא, ב] דאיכא דאמרי דא